

## **FRANTIŠEK NEPIL**

(dárek od Hanky Langrové z Liberce)

### PŘEDSTAVENÍ

Jak se jmenuješ a co nebo koho máš rád?

Jak se projevuje láska a jak poznám, že mě má někdo rád? (ne slova, ale činy)

Může přemíra lásky taky uškodit? ( třeba pohádky Popelka, Mrazík )

Jsou knížky napsané o lásce a knížky napsané s láskou. Jaký je v tom rozdíl?

Knížky, napsané o lásce ( pohádky, dívčí romány, básně....)

Knížky napsané z lásky( vyprávění o dětství, o životě, pohádky pro svoje děti...)

Četli jste nějakou knížku, která byla napsána s láskou?

### 1. FRANTIŠEK NEPIL

Pro mě byl takovým spisovatelem z lásky František Nepil . Narodil se před 80 ti lety, 10.2.1929 v Hýskově. Byl to takový poměrně malý čilý dobrosrdečný člověk, s veselýma očima a s velkým smyslem pro laskavý humor.

( Z fotografií z knížek o F.N. jsem si udělala fotogalerii F. Nepila od malička do velika, posílám je dětem po kruhu a trochu k fotografiím povídám – jako když otvíráme staré album).

Znáte nějakou z jeho knížek? Najděte je v knihovně. ( mohou se i předem připravit a povídáme si o nich)

Já, Baryk, Pohádky z pekelce, Polní žínka Evelínka, Makový mužíček, Pět báječných strýčků, Naschválničci, Strašpytýlek, Štuclinka a Zachumlánek.

Tělověda, Dobré a ještě lepší jitro, Jak se dělá chalupa, Střevíce z lýčí, Lipová Alej, Místopis srdce, Kde jsi chodil, Satane...

Za sídlo lásky považujeme srdce. Nepil o něm napsal ve své Tělovědě:

Srdce je nejrozsáhlejším a nejvšestrannějším skladištěm lidských citů.

Jen považte, čeho všeho je sídlem : udatnosti a zbabělosti, zmužilosti i strachu, síly i slabosti, radosti i bolesti, dobroty i zloby, něžnosti i hrubosti, poslušnosti i vzpurnosti, laskavosti i hněvu, Spravedlnosti i předpojatosti, náklonnosti i pohrdání, pýchy i skromnosti, hrdosti i zkroušenosti, přejícnosti i závistivosti, potěchy i trápení, upřímnosti i podlosti, odpovědnosti i lehkomyšlnosti, a především lásky a nenávisti...

Proto se může srdce utrhnout, může usedat, krvácet, smát se, být rozervané i rozdrásané a tak dále...

Četl jsem však, a to mě ohromilo, co toto lidské srdce dokáže:

jeho práce za den se prý rovná vyzvednutí jednoho tisíce kilogramů do výše třiceti osmi metrů.- To je, co?

Vaše srdce je omnoho menší než vy. Tisíc kilo - to je asi tak Škodovka. A třicet osm metrů - to je desáté patro věžáku. Umíte si to představit? Jak ji to maličké srdíčko nese do desátého patra ? Po těch úzkých schodech?....

Ale stačí jediné slůvko, stačí vaše NE, a to neunese. Pod tím se složí. Víte jak těžká jsou asi slova?

Važte je proto pečlivě....

## 2. KOUZELNÍK

(udělala jsem si papírová srdce s city a pocity z předchozího úryvku, nebo i jiné podle věku dětí)

Láska předpokládá, mít srdce.

Představte si, že zlý kouzelník ukradl lidem srdce a vy jim je můžete vrátit. Čekají vás 3 úkoly.

### 1. úkol

Kouzelník žije v jeskyni, je slepý ale výborně slyší..... (hlídá srdce a je otočený zády, děti vycházejí ze svého bezpečného území a snaží se srdce uloupit. Jakmile je kouzelník uslyší, otočí se a koho uvidí v pohybu, promění ho v kámen. Je třeba sebrat srdce dřív, než všichni zkamení. Každý smí získat jen jediné srdce a nesmí napsat na něm ukázat ostatním. Je-li třeba vysvobozovat, musí jednoho zkamenělého dva živí odvést do bezpečí, ale také riskují, že zkamení celá trojice)

## 3. CITY A POCITY

### 2.úkol

Srdce, která jste získali od kouzelníka zpět, obsahují city a pocity . Rytíři, kteří je získali, se je pokusí ztvárnit beze slov (pantomimicky) a my ostatní se je snažíme uhodnout...

### 3.úkol

Každý rytíř musí najít rytíře, který vlastní srdce opačné (láska a nenávisť) a vytvořit s ním sousoší. My ostatní se opět snažíme uhodnout, co představují.

Poděkuji Rytířům, kteří získali srdce, ztvárnili pocity a vytvořili sousoší (můžu je odměnit) i těm, kteří hádali, že vrátili lidem srdce.

Jaký by byl náš svět, kdybychom ztratili city a pocity?

.

## 4. MAKOVÝ MUŽÍČEK

Přečtu vám úryvek z knížky a vy zkuste odhalit co nejvíc citů a pocitů, které jsou tam schovány

Jak se Makový mužíček skamarádil s netopýrem

Makový mužíček lezl na půdu, aby se podíval po své makovičce. Když se tam vydrápal, hrklo v něm jako ve starých hodinách. Přímo nad hlavou mu viselo něco ohavného. Něco tak odporného, že se div nezakl. Makový mužíček by rád zase honem dolů, ale nešlo to. Kolínka se mu roztřásla tak, že nemohl udělat ani krok. Pak se to hrozně a ohydně dokonce pohnulo a Makový mužíček roztřásl celou hromadu sena. A snad by rozvrzal i celou půdičku s krovky, kdyby se z toho škaredého nevykutálela horká slzička.

A cink! - zrovna jemu do boty.

"Ty pláčeš?" zeptal se a přestal se chvět.

" Nepláču," řeklo to ošklivé a ukáplo druhou slzičku. Zase do boty.

"A proč pláčeš?" tázal se Makový mužíček.

" Protože se mě bojíš. Každý se mě bojí. Protože jsem ošklivý," popotáhlo to nehezké a zase se z toho vykutálely slzičky.

"Však tak ošklivý nejsi," poodsedl si Makový mužíček, aby neměl mokro v botách.

"Jo nejsem! - Jsem! Jen se podívej, jak se mě štítíš. Každý se mě štítí. Protože mám hlavu jako krysička. A ošklivý čenich. A řídké zuby. A neforemné uši. A visací břicho. A nepořádný kožíšek. A taky moc malá očička."

Ta Makový mužíček neviděl, protože byla za slzami.

A kvůli nim by to nepovedené rád pohladil, jenomže se toho přece jen trochu štítíl. Řekl však:

"A co je na tobě ošklivého? Já viděl ošklivější věci"

"Jo viděl!- Neviděl! Copak se ti neošklívím? Každému se ošklívím, protože jsem netopýr."

Makový mužíček by netopýra tuze rád pohladil, ale on se mu přece jen ošklivil. Začal ho tedy aspoň konejšit:

" Vždyť nemáš moc visací břicho. Ty máš břicho takové akorát, tobě sluší. Ani uši nemáš moc velké. Ty máš ouška taková, jaká máš mít. Jiná by k tobě ani nebyla."

Netopýr ani nedutal. Visel Makovému mužíčkovi na rtech těma očima plnýma slz.

Makový mužíček by ho už rád pohladil. Ale nakonec ho přece jen nepohladil - přece se ho ještě trochu štítíl. Řekl však:

" Taky nevím, co se ti nelíbí na kožíšku. I zoubky máš takové, jaké ti patří. Kdybys měl jiné, tak by ses mně vůbec nelíbil."

Makovému mužíčkovi bylo netopýra líto. Nemůže za to, že je tak ošklivý, myslel si. A najednou se mu zdálo, že koneckonců tak moc ošklivý přece jen není. Že je to prostě netopýr. A když se to tak vezme, docela hezký netopýr. a přestal se ho štítit.

Pak ho pohladil po hlavičce.

Netopýr svěsil blaženě ouška a nastavil temínko ještě k jednomu pohlazení. Makový mužíček ho polaskal ještě dvakrát.

"Nejsi ošklivý," řekl netopýrovi, "mně se líbíš moc."

"Opravdu?" utřel si netopýr ta malá očička.

"Moc," potvrdil mu Makový mužíček.

" A chceš, abych ti ukázal, jak umím létat? Já umím ve vzduchu i přemet, já umím i looping!"

"Ukaž!"

Netopýr vyletěl na soumravné nebe a opravdu udělal ve vzduchu přemet.

"Udělej ještě jeden!" volal Makový mužíček. Netopýr udělal ještě dva. Pak zmizel.

Makový mužíček podlehl pavoučí vlákno, sjel po zábradlí na zápraží a šel do světnice.

V botách mu teple čvachtalo. Docela zapomněl, že vlastně šel na půdu pro makovičku, ve které se narodil....

#### 4. MAKOVÝ MUŽÍČEK A NETOPÝREK

Jaké pocity měl Makový mužíček a jaké Netopýrek. Jak by asi příběh vyprávěl Netopýrek. Zkusíme to. Všichni jste Netopýrek. Povídání v kruhu.

Stalo se Ti někdy, že ses cítil jako Netopýrek? Víš o někom, kdo se může cítit jako on ?( postižení, Romové, jinakost, nešikovnost).

Zahraj scénku z našeho lidského života s podobným problémem.

#### 5. REFLEXE

Jak jste se cítili ve svých rolích?

Dokážeš rozpoznat, když se někdo cítí jako Netopýrek? Jak se chová?

Dokážeš mu pomoci stejně jako Makový mužíček? Jak?

Pro velké děti čtu „Tetička a rejdař“ a na závěr jim popřeji taky někoho, „kdo by je nevyměnil ani za flotilu zámořských parníků“.

Tuhle besedu můžete použít také na Valentýna nebo v květnu, jakože Lásky čas. Je to moje vzpomínka na Hořovice, kde jsem ráda pracovala 11 let v knihovně a odkud je to jen kousek do Hýskova, kde se František Nepil narodil nebo do Stradonic na jeho chalupu. Hanka Langrová